

90

DEVADESÁTKA

MAGAZÍN LIBERECKÝCH ZÁKLADNÍCH ŠKOL

podzim 2021

ÚVODEM

Milí čtenáři,

zdravím vás po delší době s magazínem libereckých základních škol. Oproti předcházejícím měsícům zažíváme zdánlivě klidné období – děti už zase chodí do škol, učitelé učí, rodiče si mohou vydechnout. Slůvko zdánlivě je ovšem víc než na místě. Lockdowny totiž bohužel pokračují dál, jen nejsou plošné, ale probíhají skrytější formou – karanténovány jsou jednotlivé třídní kolektivy jako celky (ovšem obvykle jen kvůli jednomu pozitivnímu jedinci); někdy je jich více, někdy méně.

Nechci nijak hodnotit aktuální epidemickou situaci, ale na školní prostředí a individuální vývoj dítěte má takový postup ministerstva zdravotnictví podobný vliv jako plošné uzavření. Karanténované třídy totiž nemohou dostávat plnou online vzdělávací podporu, pokud na nějakou vůbec dosáhnou, protože to v hybridních podmínkách zkrátka není ani v lidských silách učitelů, ani v organizačních možnostech škol.

Řada žáků se tedy ocitá na další dva týdny mimo školní kolektiv, opět dochází k narušování toku vědomostí, návyků dětí i degradaci třídních vzorců chování. Jak se to projevuje v praxi? Třeba tím, že výrazně narůstají individuální potíže žáků – úzkosti, sebevražedné pokusy, šikana a jiné rizikové jevy. To je problém, na který můžeme jako město (zřizovatel škol) reagovat jen dílčím způsobem především v oblasti primární prevence. Už loni na podzim jsme zvýšili finanční podporu preventivních programů pro třídní kolektivy, v těchto dnech ji prostřednictvím dotací navyšujeme znovu. I tady platí nejen to, že prevence je levnější než následná péče, ale především že takto můžeme zachytit některé rizikové jevy v samotném počátku, než rozbují do patologičtějších forem. Vzpomínáte si na předcovidový projekt Princezna Julie? Na jeho smyslu se ani nyní nemění vůbec nic.

Často se mě lidé ptají, jaký vliv mohl mít covid, resp. uzavření škol na naše děti a jestli vůbec nějaký. Nemusím svůj názor nijak měnit, už loni jsem tvrdil, že jednoznačně neblahý. Jen to ještě není příliš patrné, příliš viditelné. Jsem bohužel přesvědčen, že na současných (především) sedmácích, osmácích a deváťácích se stát svým brutálním přístupem podepsal životně – některé děti už ten výpadek nedoženou nikdy. A projeví se to až s určitým odstupem třeba

dvou tří let. Když k tomu připočítám, že některé politické síly v této zemi zcela vážně obcují s myšlenkou, že zruší systém společného vzdělávání (když už konečně po letech trápení funguje), tedy cílenou podporu dětí s nějakou mírou různorodých hendikepů (a právě takové děti utrpěly při uzavření škol zdaleka nejvíce), pak můžeme směřovat k další katastrofě.

Ale abych nekončil negativně. Mám samozřejmě i mnoho důvodů k radosti – město například pokračuje v rekonstrukcích škol a školek (dokončili jsme MŠ Ostašov a ZŠ Na Výběžku, aktuálně chystáme MŠ Malínek a mnohé další), podpořili jsme finančně další ročník Festivalu dětského čtenářství (už 18. ročník), který aktivně pracuje se zvyšováním čtenářské gramotnosti dětí, do normálu se vrátil i projekt Férové školy II, na nějž jsme získali 78 milionů korun z OPVVV a který bude až do poloviny příštího roku v našich školách zavádět např. kariérové poradenství, školní asistenty, doučování dětí apod., naše divadla už se zase plní žáky prostřednictvím školních představení aj. Držme si palce, aby naše školství turbulentní dobu přestálo a naše děti byly šťastné. Opatrujte se.

*Ivan Langr,
náměstek primátora pro kulturu,
školství, sociální věci a cestovní ruch*

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SOKOLOVSKÁ

ABECEDA PENĚZ

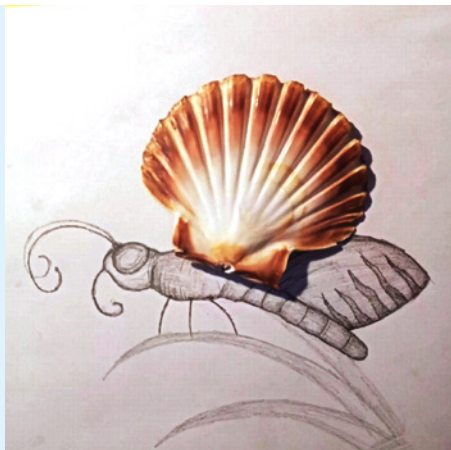
Na začátku všeho byly 3 000 Kč jako bezúročná půjčka od České spořitelny a nadšení. A pak už jen práce – založit firmu, vytvořit logo, zjistit, co chybí na trhu, obhlédnout nabídku konkurence, vybrat nejvýhodnějšího dodavatele materiálu, nakoupit materiál a... po vyučování prát, žehlit, měřit, stříhat, šít a taky párat, modelovat, vařit čokoládu a vytvářet z ní pralinky, míchat směsi a formovat šumivky a také skládat, zdobit a vše pečlivě zabalit a označit logem.

Byly z toho dárky jedna radost – látkové tašky, pytlíky na pečivo a zeleninu, čokoládové pralinky s mandlemi nebo ko-

kosem, přívěšky na klíče, roušky s antibakteriální úpravou, šumivky, korálkové soupravy. Pak přišli na řadu naši „IT specialisté“, kteří založili e-obchod a vložili do něj všechny výrobky i s fotkami.

Během prvních hodin prodeje jsme utržili tolik, že nám to stačilo na splacení půjčky. Z peněz, které jsme si vydělali, jsme zakoupili dva dary od společnosti Člověk v tísni – kanystry na vodu a 20 kuřat. Za zbylé peníze jsme jeli na exkurzi do Prahy a bylo tam krásně!

Děti z 5. A a R. Novotná

VÝTVARNÁ VÝCHOVA V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY

V minulém školním roce stáli učitelé výtvarné výchovy před úkolem, jak výtvarně komunikovat s dětmi v pozměněných podmínkách, jak s nimi zůstat v kontaktu, když veškerý kulturní život byl ochromen.

Distanční vzdělávání a virtuální komunikace se často staly jedinou možností, jak dětem zprostředkovávat výtvarné umění. Výtvarná výchova probíhala formou dobrovolných vý-

tvárných aktivit, které měly dětem jednak pomoc obrazově zaznamenávat to, co během dlouhé sociální izolace prožívají, ale také rozvíjet fantazii, kreativitu, výtvarné technické dovednosti za pomoci netradičních materiálů, které často nacházely ve svých domovech. Škola založila i virtuální galerii Sokol, kde pravidelně probíhaly výstavy žákovských prací, ale také výtvarné soutěže.

Lada Slabá

ZÁKLADNÍ ŠKOLA HUSOVA

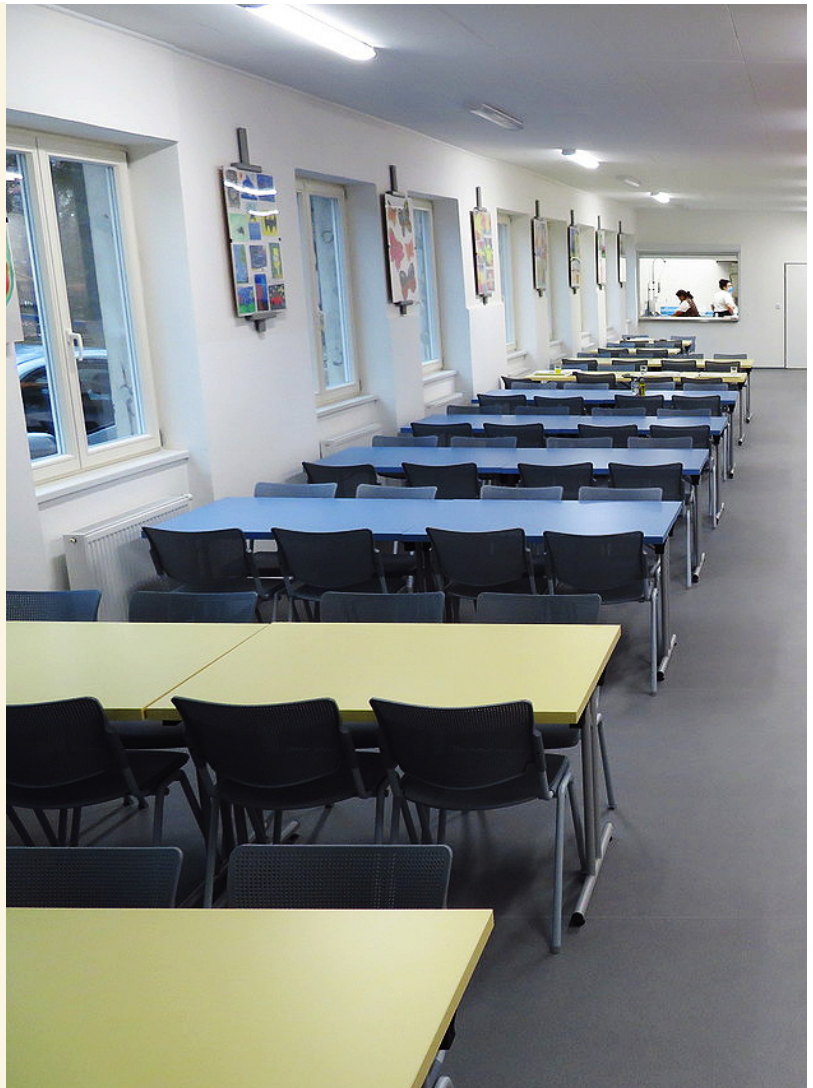
NOVÁ ŠKOLNÍ JÍDELNA A KUCHYNĚ

Jsme hrdí na to, že můžeme být součástí takto nově zrekonstruované školní jídelny, zařízené kvalitními vybavením a funkčním designem. Nabízíme trend vysoké kvality našich obědů a neustálé zlepšování daných pokrmů. Náš kuchařský tým respektuje zásady přípravy diet, řeší vhodné a nevhodné potraviny, které jsou nejčastěji ve školním stravování požadovány, využíváme sezonní potraviny, zapojíme se do projektu „Zdravá školní jídelna“ a v budoucnu bychom chtěli řešit suroviny od farmářských lokálních dodavatelů. Naše jídelna disponuje celou řadou nejmodernějších technologií, které zlepšují našemu kuchařskému týmu pracovní náplň. Máme opravdu jako jedni z mála moderní školní jídelnu se vším, co kuchaři a personál může k práci mít.

Upřednostňujeme lokální a sezonní potraviny, hlavně zeleninu a ovoce, podporujeme tím také regionální trh. Čerstvá zelenina má být součástí každého jídla a má svůj význam i v tepelné úpravě, na našem jídelníčku se objevuje velmi často. K přípravě jídel nepoužíváme polotovary a konvence, snažíme se omezovat konzumaci bílé pšeničné mouky, přednostně používáme celozrnnou, rýžovou i další nepšeničné druhy. Jídla se snažíme dochucovat čerstvými bylinkami, nepoužíváme hotová dochucovadla a minimalizujeme množství soli, stejně jako spotřebu cukru. Vyváženost masitých a nemasitých pokrmů střídáme, ideálně bývá nabídka dvou jídel, z nichž jedno je bezmasé. Vnímáme také zpětnou vazbu od našich strávníků (resp. dětí) a snažíme se přizpůsobit jejich potřebám a vytížení. Vnímáme moderní trendy v gastronomii a snažíme se o jejich zapracování do našich jídel, např. metody sous-vide nebo dlouhé tažení masa v konvektomatech, vakuově připravovaná jídla a v neposlední řadě kvalitní domácí vývary z masa, kostí a čerstvé kořenové zeleniny.

Naší nově zrekonstruovanou jídelnu včetně kuchyně jsme otevřeli tento rok v únoru a zpětná vazba je velmi pozitivní jak z pohledů žáků, tak i učitelů a rodičů. Každý den dostáváme velmi kladná hodnocení na jídla, která připravujeme. Chystáme se také zapojit do projektu „Uzdravme svou školní jídelnu“.

Marcel Novotný, vedoucí školní jídelny

DOBROVOLNÍCI Z NĚMECKA

ZŠ Husova patří jako jedna ze tří škol v ČR do projektu PASCH, který sdružuje cca 2000 škol na světě. V rámci tohoto projektu škola spolupracuje intenzivně s Goethe Institutem. Díky tomu na naši školu téměř každoročně přijíždí dobrovolnice či dobrovolník. Jsou to čerství maturanti, kteří se ve škole zapojují do výuky v rámci hodin CLILu či vypomáhají s konverzací u mladších žáků. Využíváme je také na podporu jazykově nadaných žáků nebo těch, kteří žili v Německu.

V loňském školním roce, který probíhal většinou online, se spolupráce také velmi osvědčila. Dobrovolnice se do hodin připojovala z domova a pracovala s malou skupinkou dětí. Děti tedy mohly ještě intenzivněji procvičovat a konverzovat. Díky dobrovolníkům mají děti možnost v průběhu školní docházky poznat více různých rodilých mluvčích a zvykají si postupně na odlišnosti ve výslovnosti s ohledem na region, ze kterého dobrovolníci pocházejí.

HUSTÝ PRÁZDNINY NA ZŠ HUSOVA

Příměstský tábor „Hustý prázdniny na Husovce“ se konal 12.–16. července. Pro děti byl připravený bohatý program. Dopoledne byly se svými učiteli a spolužáky, kterých si při online výuce příliš neuzily, v zázemí naší školy a odpoledne poznávaly krásy Liberce a jeho okolí.

Protože je naše škola zaměřena na výuku cizích jazyků, byl dopolední program věnován cestování. Žáci společně s učiteli navštívili každý den jednu zemi, o které se dozvěděli, co je pro ni typické, někdy zpívali, jindy hráli hry nebo něco vyráběli. Postupně procestovali Itálii, Německo, Francii, Španělsko a USA.

Do některých zemí s námi zavítali i rodilí mluvčí, což bylo příjemným zpestřením. Dopoledne bylo završeno výborným pokrmem z naší kuchyně, který byl rovněž typický pro navštívenou zemi.

Odpoledne probíhalo většinou mimo školu. Zavítali jsme do liberecké zoo, do lesoparku Horka na úpatí Ještědu, nevynechali jsme ani iQLandii nebo libereckou galerii. V pátek program ukončila diskotéka v naší aule, kde byl jako překvapení fotokoutek, díky kterému si děti mohly na památku odnést fotografii s kamarády.

Z reakcí dětí bylo jasné, že si tábor užily. Měli jsme z toho velkou radost.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OBLAČNÁ

ROZLOUČENÍ S COVIDOVÝM ŠKOLNÍM ROKEM

Když jsme se v červnu 2021 zase sešli ve škole po covidové pauze, chtěli jsme si to co nejvíce společně užít. Zástupci školního parlamentu přišli s nápadem připojit se k výzvě Jerusalema Dance Challenge. Jerusalema Dance Challenge je současný celosvětový fenomén, taneční číslo, jehož hudba i choreografie vznikla v Jižní Africe a následně se stala symbolem jednotnosti

a boje proti koronaviru po celém světě. A tak se začalo tančit a natáčet ve třídách, na chodbách, v tělocvičně, v ředitelně, ve sborovně, na hřišti i v parku. Vzniklo úžasné video, které si můžete prohlédnout na youtu.be/DiNzfZoQUGg

Video je výsledkem pilné práce, tréninku, houževnatosti, nadšení a naděje, že zase bude líp.

S NADĚJÍ JSME SE SEŠLI V ZÁŘÍ

Už se stalo tradicí, že na začátku školního roku si žáci devátých tříd vezmou patronát nad prvňáčky. Stejně tomu bude i letos.

K setkání nejstarších a nejmladších žáků došlo ve čtvrtek 16. září 2021. Každý deváták se seznámil s jedním nebo dvěma prvňáčky. Vzájemné setkání proběhlo v přátelském duchu. Každý prvňáček od svého velkého kamaráda dostal malou pozornost. Společný čas strávili hrou a vzájemným poznáváním se. Pevně věříme, že navázaná přátelství vytrvají a že žáci společně prožijí další akce během školního roku, jako jsou například: Písmenkování, Drakiáda, Dětský den ve škole, Čertovské skotačení a další.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRCHLICKÉHO

SPOLEČNÝ ZÁJEZD ZAMĚSTNANCŮ ZŠ VRCHLICKÉHO A ZŠ SOKOLOVSKÁ

Ve dnech 25.–27. září 2021 uspořádaly ZŠ Vrchlického a ZŠ Sokolovská již popáté společný kulturně poznávací zájezd. Cílem společné akce nejen pro pedagogické pracovníky byl původně románský Benediktinský klášter a Památník písemnictví na Moravě v Rajhradě, komentovaná prohlídka NKP „Slovanského hradiště v Mikulčicích“, park a zámek v Miloticích, renesanční radnice v Kyjově i se sklepením a v pondělí 27. září komentovaná prohlídka Muchovy Slovanské epopoje v Moravském Krumlově.

Na své si tak přišli zájemci o historii, výtvarnou výchovu, zeměpis, o lidovou moravskou píseň, o kterou se pro účastníky zájezdu postarala cimbálová skupina Strunka z Hanáckého Slovácka. Vedení obou základních škol kvituje neformální spoluprací a výměnu zkušeností svých zaměstnanců, kteří coby „sousedé“ mohou působit jednotně na žáky obou škol, a plánuje další rozvíjení vzájemné součinnosti.

Jiří Skalský

INFORMACE PRO ŠKOLNÍ ROK 2021/22

Do 16 tříd nastupilo 338 žáků plus 3 žáci v zahraničí, stará se o ně 27 učitelů a učitelů, 3 asistentky pedagoga, speciální pedagožka a 5 vychovatelek ŠD. Ze školy odešli učitelé Hložek, Hlaváč, Lubasová, Hladíková, Častotická, Fejglová, J. Tichá. Novými zaměstnanci jsou Hana Zahradníková (1. B), Jana Ježková (4. A), Barbora Košková (Aj, M), Coletta Bitmanová (Čj, Tv), Eva Copová (Aj), Jana Hubáčková (Ch), Jaroslav Krofta (Tv) a Andrea Knajbelová (asistentka pedagoga).

O úklid ve škole se stará 5 uklízeček, vedoucí školní jídelny je Veronika Dušková, školníkem se stálým bydlištěm ve školním bytě Jaroslav Kajer, hospodářkou Lenka Krajbichová a zástupcem ředitele Václav Linhart.

Ve školní jídelně je vydáváno asi 350 obědů denně (včetně obědů pro veřejnost). O provoz jídelny se stará kolektiv

pěti pracovníků. Rodiče žáků, kteří se stravují ve školní jídelně, mohou veškeré manipulace s obědy provádět prostřednictvím internetových stránek.

Také v letošním roce jsou na škole zavedeny placené zájmové útvary – viz přehled nepovinných předmětů a zájmových útvarů na webu.

Na základě rozhodnutí MZ a MŠMT je podobně jako na jaře nutné zachovávat hygienická doporučení. Je doporučeno zachovávat homogenní skupiny při výuce, dodržovat dezinfekci a hygienu rukou, rozestupy a ve společných prostorách školy nosit roušku a dodržovat rozestupy. Z tohoto důvodu budou příchody a odchody žáků ze školy a na obědy rozepsány tak, aby docházelo ve škole k co nejmenším kontaktům mezi žáky různých tříd. Žáci, kteří se nebudou chtít podrobit testování, budou muset

mít nasazeny ochranné prostředky při výuce, nesmí zpívat a cvičit, pokud se zúčastní prezenční výuky. V opačném případě škola nemá povinnost zajišťovat pro ně distanční výuku.

Dojde-li k vyhlášení distanční a online výuky, budeme používat platformu Zoom a školní systém Edupage.

Důležité akce

Třídní schůzky: 16. 9., 18. 11., 12. 4.

Prázdniny: podzimní 27.–29. 10., vánoční 22. 12.–2. 1., pololetní 4. 2., jarní 14. 2.–18. 2., velikonoční 14. 4.

Školní sběr: 23. 11., 24. 3., 24. 5.

Přijímací řízení na střední školy: 22. 4.–7. 5.

Dny otevřených dveří před zápisem v rámci Vánočních dílniček 18. 12.

Další informace o škole na: www.vrchlickeho.cz.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÁ

HURÁ, UŽ JE TO TU!

Ve středu 1. září přivítali na ZŠ Česká 71 prvňáčků. Do tříd je spolu s rodiči doprovodily pohádkové postavy, za které se převlékli žáci devátého ročníku. Na děti v 1. B čekalo námořnické dobrodružství. U dveří je uvítala třídní paní učitelka s paní vychovatelkou v kostýmu kapitána lodi. Po společném námořnickém pozdravu si děti za pomoci rodičů vyrobily námořnické tričko a našly si své místo na palubě lodi. Společně se naučili námořnické cvičení a hymnu. Děti splnily první námořnické úkoly a za odměnu je čekaly pěkné dárky na památku. Po první hodině jsme se i s rodiči rozloučili, společně vyfotili a již se těšili na další dobrodružství na palubě naší lodi.

MÁME RÁDI ČESKO VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Říká se, že všechno zlé je k něčemu dobré. Tak i nám, vychovatelkám školní družiny na ZŠ Česká, byl smutný čas strávený letos na jaře ve škole bez dětí dobrý k tomu, abychom vymyslely a připravily nové téma, které nás bude provázet školním rokem ve školní družině. Budeme putovat po České republice, protože „Máme rádi Česko“.

Díky němu s dětmi během dvou let poznáme celou Českou republiku. Projedeme, proletíme, proplujeme, prostě proputujeme postupně všechny naše kraje, jejich zajímavosti, ale především jejich typická místa.

Začínáme doma, v Libereckém kraji. Hravou formou seznamujeme děti s Libercem a jeho okolím.

Děti už skládaly puzzle s vyobrazením nejvýznamnějších hradů a zámků našeho kraje – vždy se našel někdo, kdo památku poznal. Druháci si modelovali malý Ještěd a vytvářeli vlastní papírovou zoo. Další oddělení se zaměřilo na Šluknov s výrobou lustrů. Prvňáčci se pustili rovnou do velkého Ještědu a kaširovali jej z papíru. Další oddělení se zaměřilo na jabloneckou bižuterii. Děti vyrobily pro své maminky nádherné náhrdelníky a náramky.

Zároveň jsme v druhé půlce září dali důraz na svátek svatého Václava. Druháci vyrobili nádherné podmalby na sklo a třetíci naši výstavku k této příležitosti doplnili o papírový model hradu se svatováclavskou orlicí v erbu.

Věříme, že než se začátkem listopadu přesuneme s dětmi do kraje Pardubického, budeme v tom Libereckém „jako doma“.

ŠERPOVÁNÍ DEVĚTÁKŮ NA ZŠ ČESKÁ ANEB DĚKUJEME – POKRAČUJEME

Jako každý rok koncem školního roku nastává okamžik pro deváté ročníky užít si poslední chvíle dětství, říct si poslední sbohem s dlouholetými kamarády a spolužáky a ohlédnout se zpět za devíti lety absolvovanými na základní škole a někdy se slzou v oku, jindy alespoň ze slušnosti říci, bylo to dobré, děkujeme. Ne jinak tomu bylo i letos před prázdninami, kdy naši devěťáci měli za sebou obzvláště náročné ukončení svého působení na škole poznamenané celosvětovou pandemií, distanční výukou a vysokou mírou nejistoty, jakým způsobem a kam se po základně škole vydají. Situace pro ně značně nelehká. Nelehká byla i pro třídní učitelky a všechny vyučující, kteří cítí morální odpovědnost maximálně žáky připravit na přijímací zkoušky.

Nejen proto letošní rozlučka probíhala zcela odlišně než v předchozích letech, z velké části proto, že na tradiční přípravu programu (v režii devěťáků) prostě nebyl prostor a čas. Jako překvapení bylo pro devěťáky připravené slavnostní šerpování, jakási jednoznačná demonstrace a upomínka na ukončení studia a absolvování devítileté školní docházky.

Samotná příprava na tento slavnostní den byla v režii samotných devěťáků – především co se týká afterparty, která měla po samotném šerpování probíhat. Den předem si svépomocí připravili občerstvení v podobě chlebíčků, jednohubek a sladkých teček ve formě nepečených dortů. K tomu všemu nesměly chybět ani drobné slané poživatiny a dobré nealkoholické pití. Program a náplň samotného obsahu byl potom v režii třídních učitelů a celkově měl být ve výsledku pro devěťáky překvapením.

Den D nastal 29. června, kvůli počasí nakonec pořá-

daný ve velké tělocvičně. Celým programem nás provázeli ochotní osmáci Adéla a Matěj, kteří se uvolili na poslední chvíli a chopili se rolí moderátorů. Na samotný úvod pronesla ředitelka školy úvodní řeč a shrnutí dosavadního působení žáků na naší škole a motivační slova pro navazující studium dále. Následoval krátký dotazník na silné momenty a společné chvíle radostí i strastí s vybranými mluvčími z řad devěťáků a pak pár otázek na to, jak dobře znají své třídní učitelky, které vzápětí totožnými odpověďmi potvrdily, že je třídy celkem dobře znají.

Otázky směřovaly na oblíbené zvíře, barvu či vysněnou destinaci pro dovolenou apod. Program následně zpestřilo vystoupení našich nejmenších žáčků a žákyň z prvního stupně, kdy devěťáky potěšili písničkou a tanečkem a ještě každého přítomného devěťáka obdarovali motýlkovým lízátkem. Na tom se krásně ukázala propojenost a vzájemná spolupráce prvního a druhého stupně, kdy devěťáci často pořádají akcičky pro děti na prvním stupni jako je Mikuláš a čert, vítání prvňáčků ve škole aj. Samotné šerpování odstartoval osobní a cílený proslov třídní učitelky.

Na šerpování byly jmenovitě vyvoláváni jednotliví devěťáci, vždy s přívlastkem či jmenováním typické vlastnosti či talentu, který byl pro daného žáka či žákyň za poslední minimálně čtyři roky signifikantní: za zmínku stojí například Šípková Růženka, rozumbrada, všudybylek aj. Devěťáci byli ošerpováni krásnými modrými šerpami s bílým potiskem, na nichž stálo: Devěťák a školní rok 2020/2021. Následovala bujará afterparty formou rautu a především tolik očekávaná diskotéka s písničkami na přání.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JEŠTĚDSKÁ

NOVINKY NA ZŠ JEŠTĚDSKÁ

Od září se žáci i pedagogové mohou těšit z nového venkovního multifunkčního hřiště, které již v červnu prošlo zkušebním provozem. Příjemný umělý povrch vodonepropustného tartanu s hrubozrnnou strukturou na povrchu, který tlumí dopady, nové koše na basketbal, oplocení, rozdělení na více sektorů, další sportovní možnosti, to vše jsou benefity, které díky tomuto hřišti žáci získali. Rekonstrukce byla financována z rozpočtu Statutárního města Liberec.

Úplnou novinkou je týpí, které bylo během léta postaveno na školní zahradě. Nabízí prostor pro výuku na čerstvém vzduchu, bude nevšedním místem pro realizaci různých vernisáží, využije ho i školní družina a školní klub.

Také bazén prošel během posledních měsíců úpravou. Byly zde nainstalovány nové podhledy, které mají izolační a akustický význam.

I v tělocvičně nastaly změny, a to v podobě zbrošení, nalakování a nalajnování palubovky. Věříme, že úpravy přispějí k mnoha sportovním zážitkům.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KAPLICKÉHO

MODERNIZACE ZŠ KAPLICKÉHO

Základní škola Kaplického v Liberci v posledních několika letech prošla modernizací, která se pozitivně odráží, nejen na prestiži celé školy, ale především na zkvalitnění výuky. Máme velmi pěkně a moderně vybavenou učebnu pro výuku cizích jazyků, případně informačních technologií, i tzv. přírodovědnou učebnu, která slouží zároveň jako chemická a fyzikální laboratoř. V této učebně využíváme vědecké sady Malý chemik, PASCO a stavebnice elektrických obvodů, které mají vliv na intelektuální rozvoj dětí a umožňují jim učení prostřednictvím praxe.

Nově jsme pro začátek letošního roku zřídili další odbornou učebnu, která je z velké části zaměřena na polytechnické vzdělávání a výchovu. Zde mají žáci možnost pracovat s 3D brýlemi, hvězdářským dalekohledem, lego stavebnicemi, ozoboty, 3D tiskárnami a programovatelnými mikropočítači. Všechna tato zařízení a práce s nimi mají za cíl rozvíjet znalosti o technickém prostředí. Polytechnické vzdělávání našim žákům umožní získání velkého množství dovedností, které budou moci následně využít v běžném a později i pracovním životě.

Těšíme se na rozvoj badatelské činnosti na naší škole, která je zařazována nejen do běžné výuky, ale také do center nadání, jež jsou tímto směrem zaměřena.

CENTRA NADÁNÍ

Ve školním roce 2021/2022 mají žáci nově možnost prohloubit své poznání v oblastech, které je naplňují, které je baví a které jsou jim blízké. V centrech Nadání s podtitulem NADhled, bádÁNí, poznÁNí se mohou vybraným oblastem věnovat do hloubky a uvědomí si hodnotu svého potenciálu v dané oblasti. Do budoucna chystáme rozšíření nabízených center např. o dřevařské dílny, práce na zahradě apod.

V prvním roce se otevřela centra: Polytechnika & Informatika, English 2.o, Navařeno!, Školní kapela, Tajemství těla a Astronomie & Kosmonautika. Centra jsou otevřená všem žákům školy a těší se poměrně velkému zájmu.

AUDIT

Organizace ZŠ Kaplického prošla na jaře roku 2017 genderovým auditem, na nějž navazoval projekt „Škola také potřebuje pečovat o své zaměstnance jako kterákoliv jiná firma“, r.č. CZ. 03. 1. 51/0.0/0.0/17_130/0009339.

Cílem projektu bylo zaměřit se na strategii a vize organizace a ošetřit definované oblasti: demokratické řízení, transparentnost, kariérní a osobnostní rozvoj, propojení jednotlivých úseků, systém hodnocení, profilaci organizace dovnitř i ven.

V rámci celého projektu vzniklo mnoho metodických a strategických materiálů, které usnadňují vzájemnou spolupráci a komunikaci napříč celou organizací. Vzhledem k narůstajícímu počtu zaměstnanců došlo také k reorganizaci zaměstnanců do jednotlivých úseků, které naplňují své definované cíle.

Při naplňování těchto cílů jsme se opírali o projektové aktivity – mentoring, koučink, workshopy, teambuildingové výjezdy. Každá aktivita měla svá specifika a zaměření. Vše probíhalo za účasti zkušených lektorů.

Mentoring rozvíjel lídry jednotlivých úseků. Analyzovala se strategie, funkce a naplň jednotlivých úseků. Každý měl možnost se na tomto nastavení organizace aktivně podílet.

Koučink sloužil hlavně k rozvoji jednotlivců, a to po pracovní i osobní stránce.

Workshopy byly zaměřené na tvorbu strategie, vizi, koncepci jednotlivých úseků a následně na koncepci celé organizace. Náplní workshopových aktivit byla také tvorba materiálů zajišťujících efektivní hodnocení.

Teambuilding nabízel bližší poznání členů organizace, pochopení potřeb jedince a zároveň celé organizace. Dále zde docházelo ke stabilizaci a upevňování strategie a vize školy. Součástí výjezdů byly modelové a tvůrčí hry.

V květnu 2021 byl proveden reaudit, z jehož zprávy je zřejmé, že projektové cíle byly naplněny.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA 5. KVĚTNA

ZASE O KOUSEK HEZČÍ

S příchodem nového školního roku čekalo na naše děti další překvapení v podobě zrekonstruovaných prostor v budově 1. stupně. Jednalo se o toalety v druhém nadzemním podlaží, ve kterém jsou umístěny všechny třídy prvního a druhého trojročí montessori tříd. Rekonstrukce probíhala v průběhu letních prázdnin pod vedením oddělení technické správy budov našeho zřizovatele, statárního města Liberec. Stavbu realizovala liberecká stavební firma Stylstav Liberec, s.r.o. Děti i zaměstnanci získali důstojné zázemí a po mnoha letech proseb a žádostí se konečně dočkali. Děkujeme našemu zřizovateli za investici za více než milion korun.

Nového prostředí se dočkali i pedagogičtí pracovníci v budově 2. stupně, kde jsme opět za pomoci zřizovatele vybudovali nové kabiny pro učitele a asistenty, přemístili jsme kancelář sekretariátu a větších, důstojných prostor se dočkala i ředitelna. Díky tomu jsme mohli zřídit nové učebny v 1. patře, kam jsme přestěhovali třídy třetího trojročí montessori. I tyto změny financovalo město Liberec a jednalo se o investici ve výši 900 000 Kč.

V posledních čtyřech letech prošly obě budovy školy obrovskou proměnou a trůfáme si tvrdit, že zázemí školy je příjemným a důstojným prostředím pro vzdělávání našich dětí. Na další roky plánujeme ve spolupráci se zřizovatelem rekonstrukci suterénu budovy 1. stupně, rekonstrukci střechy a fasády budovy 2. stupně a vybudování nového sportoviště v areálu školy. I nadále chceme vylepšovat vzhled tříd a jejich vybavení.

Tak nám v tom, prosím, držte palce.

Iveta Rejnartová, ředitelka školy

PŘECHOD JIZERSKÝCH HOR

Protože i učitelé výtvarné výchovy a pracovních činností na naší škole potřebovali podklady pro uzavření klasifikace, zadávali i oni svým žákům úkoly, i když ne v takové frekvenci jako např. z matematiky, češtiny či angličtiny a s mnohem volnějším zadáním.

Ukázalo se, že nejen ti, pro které je výtvarné tvoření koníčkem, ale i ostatní si rádi od matematických úloh či anglických textů odpočinuli formou kreslení, malování, fotografování i jiného tvoření.

A tak se u učitelů výtvarné výchovy scházely zajímavé kresby, malby, spousta nevšedních fotografií zejména s přírodními motivy. A stejně tak i množství fotografií s výrobky, které v této době vznikly. Některé děti využily dobře zařízenou tatinčkovu či dědečkovu dílnu, jiní si dokázali poradit s tím, co našli doma. Na fotografiích se objevily např. ochranné prostředky, které si děti vyrobily podle různých návodů, obrázky nápaditých a zajímavých výrobků podle zadání, ale např. i vtipné fotografie, které zachycovaly, že i dívky jsou schopné smontovat koupenou skříňku.

Věříme, že spousta výrobků z tohoto období se stala trvalou součástí výzdoby dětských pokojů. Fotografie kreseb, maleb a výrobků jsou vystaveny ve vstupní hale a jsou důkazem šikovnosti a kreativity i hledání vlastních cest při řešení zadaných úkolů.

Jana Havlíková

ZAHÁJENÍ NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU 2021/2022

Nový školní rok 2021/2022 je již v plném proudu a my za vámi přicházíme s informacemi o dění ve škole. Pedagogický sbor se nám v letošním školním roce velmi změnil. Celkem nám nastoupilo 15 nových zaměstnanců, z nichž většina jsou mladí, aktivní a nadšení pedagogové. Rozšířili jsme i pozici speciálního pedagoga na dvě kolegyně, které jsou velkým přínosem při práci s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami. Ve škole působí již 23 asistentů pedagoga, kteří se věnují práci ve třídě s dětmi s podpůrnými opatřeními. Celkově se nám škola zásadně rozrostla, a to na 594 žáků a 92 zaměstnanců.

Všichni žáci se vzdělávají podle školního vzdělávacího programu Delfín. V minulých letech jsme obohatili nabídku výuky jazyků a anglický jazyk vyučujeme již od 1. ročníku, od 7. ročníku nabízíme výuku německého a francouzského jazyka. Velmi se nám osvědčil i projekt rodilých mluvčích ve třídách 1. stupně, kteří kooperují s vyučujícími anglického jazyka. Posílili jsme i výuku počítačové gramotnosti již od 3. ročníku a rozšířili jsme nabídku volitelných předmětů. Velký důraz klademe na polytechnické vzdělávání, a to jak formou integrace do jednotlivých vyučovacích předmětů, tak také formou široké nabídky zájmových kroužků s touto tematikou. Jako jedna z mála škol máme klasické školní dílny a ve spolupráci se sousední průmyslovou školou vyučujeme dílenské činnosti.

Již osmým rokem otvíráme speciální třídu montessori, která se vzdělává podle odlišného školního vzdělávacího programu vytvořeného na základě montessori pedagogiky. Třídy jsou koncipovány jako věkově smíšené, což znamená, že v jedné třídě se vzdělávají žáci ze dvou až tří ročníků. Do budoucna počítáme s postupným otevřením všech postupných ročníků tříd s montessori pedagogikou.

Stále se snažíme o co nejširší nabídku volnočasových aktivit pro vaše děti. Díky několika projektům, do kterých jsme se zapojili, budou mít možnost rozvíjet své schopnosti v mnoha zájmových kroužcích.

V letošním roce jsme již tradičně připravili pravidelné dílničky pro předškoláky, na které zveme co nejširší veřejnost. Znovu připravujeme spousty akcí pro rodiče a veřejnost. Na všechny akce budeme zvát prostřednictvím webových stránek školy www.zsgkveten.cz.

Slovo závěrem: „Neučíme se pro školu, ale pro život.“ (Seneca)

Nám všem, dětem, rodičům i pedagogům přejí, aby se nám v letošním školním roce dařilo přesvědčit naše děti, aby pro sebe udělaly co nejvíce.

Vám, rodičům, přejí hodně radosti ze svých dětí, dětem zajímavý školní rok a učitelům slušné a pracovitě žáky.

Iveta Rejnartová, ředitelka školy

ZŠ A MŠ BARVÍŘSKÁ

OCHUTNÁVKA LEGOROBOTIKY

Žáci druhého stupně, kteří mají zájem o práci v mezinárodním projektu Erasmus+ zaměřeném na legorobotiku a programování, navštívili 14. září dílnu iQFablab patřící pod libereckou iQLandii. Zde byl pro ně připraven výukový program Lego Mindstorms – robotika.

Cílem programu bylo podpořit tvořivé myšlení žáků při stavbě robota a vytváření programů pomocí bloků. Žáci se nejprve formou prezentace seznámili se stručnou historií robotů a také s pojmy jako sensor a akční člen, naučili se je propojit a využít. Dále si v praxi vyzkoušeli vytvořit si robota konstrukcí, která musí odpovídat jeho použití, a robota poté „oživit“ pomocí blokového programování. Pokud narazili na problém, učili se vylepšovat konstrukci nebo upravit program. Aplikováním tohoto přístupu dokázali zařídit, aby robot provedl sérii úkolů, jako je vykonání sekvence pohybů, přesun na určité místo, objevení a vyhýbání se překážkám.

V práci se stavebnicí i programováním zbyl i prostor pro kreativní nápady žáků, kterým se celý program moc líbil, a s radostí si programovali vlastní roboty. Pro většinu z nich to bylo první setkání s legorobotikou a také motivace k tomu, aby se v průběhu následujících dvou let zapojili do našeho programu Erasmus+. Při něm mají možnost nejen zlepšit své technické dovednosti, ale také vycestovat na partnerskou školu do zahraničí a poznat nová místa i kamarády.

NAŠE MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Realizovat mezinárodní projekty spolupráce škol Erasmus+ v období dlouho trvající pandemie je velmi náročné. Není možné příliš plánovat do budoucna, není se na co těšit. Již naplánované zahraniční výjezdy se ruší. Aktivita musí probíhat alespoň v omezené míře online, všichni se snaží pracovat v rámci svých možností, ale chybí hlavní motivace, kterou je možnost vyjet do zahraničí. I přesto se nevzdáváme a věříme, že alespoň některé zahraniční mobility žáků a učitelů bude možné uskutečnit.

V srpnu 2021 skončil náš starší projekt „Building a better future“, který byl zaměřen na problematiku imigrace a ekologie, trval od září 2018 a podařilo se nám, ještě před pandemií, uskutečnit setkání v Itálii, ve Slovinsku a u nás v ČR. Poslední výjezd do Polska ani přes prodloužení projektu nebylo bohužel možné realizovat. Na období září 2020 – srpen 2022 máme aktivní dva projekty Erasmus+ a kvůli dlouhodobému uzavření škol i hranic jsme požádali o prodloužení obou projektů o rok, tedy do srpna 2023.

První projekt s názvem „Youngsters of Generation Z Learning to Manage and Control the Technology in a Positive Way by Robocoding“ můžeme volně přeložit do češtiny jako „Mládež generace Z učí se ovládat a řídit používání technologií pomocí robotického kódování“. Jeho cílem je vést mladé lidi k tomu, aby efektivním způsobem využívali informační a komunikační technologie namísto toho, aby na nich byli závislí. Jak také název napovídá, jedná se zejména o nové znalosti v oblasti programování a robotického kódování – např. formou legorobotiky. Na projektu pracujeme společně se školami z Francie (hlavní koordinátor), Turecka, Portugalska, Slovinska a Nizozemí. V září 2021 se uskutečnilo přípravné setkání ve Francii, kterého se z každé země zúčastnil projektový koordinátor nebo učitel informatiky.

Druhý projekt má název v turečtině a lze ho přeložit jako

„Šikana mezi vrstevníky a její řešení v evropském aspektu“. Cílem projektu je společně nalézat efektivní metody, jak podporovat pozitivní klima mezi žáky a tím předcházet šikaně mezi vrstevníky v prostředí školy. Dále jak šikanu řešit, pokud se i

přesto ve škole objeví. Spolupracují s námi školy z Turecka (hlavní koordinátor), Portugalska, Polska a Itálie.

Zapojena byla i Velká Británie (škola ze Skotska), ale bohužel letos v září od projektu odstoupila.

V minulém školním roce probíhaly všechny aktivity pouze online. Zůstáváme ale optimisty a věříme, že v tom letošním se již podaří uskutečnit několik zahraničních výjezdů a žáci i učitelé se budou moct podívat za svými novými přáteli, které dosud viděli pouze na monitorech počítačů nebo displejích telefonů.

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NÁM. MÍRU

ŠKOLNÍ VLAJKA

S nápadem vytvořit školní vlajku přišla během distanční výuky a uzavření škol maminka žáků naší školy. Pod jejím vedením vznikly dokonce dvě vlajky, které jsme složili z malých obrázků: každý žák, učitel a zaměstnanec školy totiž dostal netradiční úkol: nakreslit dva obrázky na lepicí štítky.

První vlajka vznikla ze štítků, které jsme malovali určitou barvou: každý ročník měl určenou barvu. Štítky třída společně s učitelem nalepila na velkou čtvertku s předkreslenou mřížkou.

Druhý štítek jsme již malovali čistě podle sebe, mohli jsme si zvolit barvy, motiv, mohli jsme vyjádřit vztah ke škole, kamarádům, svoji momentální náladu a emoce. Tyto štítky nalepili zástupci rodičů ze SPRŠ na druhou vlajku. Některé štítky jsou malá umělecká díla, autoři popustili uzdu své fantazii.

Obě vlajky jsme po návratu do školy vystavili ve školní jídelně, všichni jsme hledali právě ten svůj obrázek a celkový společný výtvar se nám moc líbil. V hlasování žáci velmi těsně vybrali druhou variantu vlajky.

Celý projekt nás v době online výuky propojil a je sym-

bolem soudržnosti nás všech, vždyť na každém z nás záleží. Mnoho lístečků je duhových a i to je symbol: po bouřce vždy vyjde slunce a objeví se třeba i duha. A tak i my všichni jsme rádi, že se život vrací do normálních kolejí a můžeme zase chodit do školy.

Děkujeme za skvělý nápad!

PROJEKTOVÉ DNY S ODBORNÍKY

V rámci projektu Šablony II jsme na konci minulého školního roku do výuky přírodopisu na 2. stupni a do školní družiny pozvali odborníky z praxe, kteří nejen dětem, ale i pedagogům předali velké množství informací a zkušeností ze svých oborů a rozšířili nám obzory.

Za dětmi do družiny pravidelně docházela výtvarnice a odborník na přírodovědu. Pod vedením výtvarnice měly děti možnost si vyzkoušet mnoho zajímavých technik - nad jejich originálními výrobky jsme opravdu žasli. S druhým odborníkem děti zase objevovaly zajímavý svět především ptačí říše a vypravily se s ním i na celý den do lesa.

Pro žáky 2. stupně připravili odborníci společně s paní učitelkou přírodopisu mnoho zajímavých projektových dnů na nejrůznější témata: geologie Jizerských hor a Ještědského hřbetu, hmyzí a ptačí říše nebo les jako ekosystém. V rámci projektu jsme mohli zakoupit nejrůznější pomůcky (geologická kladívka, smýkačky na hmyz, přenosné digitální mikroskopy...), a tak se z dětí stali opravdoví badatelé.

ZŠ NÁM. MÍRU NA EXKURZI DO PAMÁTNÍKU LIDICE

Od Statutárního města Liberec dostala naše škola finanční příspěvek na návštěvu míst svázaných s holocaustem. Paní učitelky dějepisu zvolily návštěvu Památníku v Lidicích, kam se postupně vypravily se třemi třídami.

Po příjezdu se děti rozdělily do dvou skupin. Jedna zamířila na pietní území a druhá do lidické galerie, kde byl pro ně připraven interaktivní program Den, kdy se mi změnil život. Jeho cílem bylo seznámit se s konkrétními osudy dětí, jejichž životy významně ovlivnila 2. světová válka

a holocaust. Děti se seznamovaly s osudem lidické dívky a židovského chlapce. Sestavovaly rodokmen, vytvářely živé obrazy a sledovaly, jak se vyvíjel a měnil jejich osud od r. 1935 do r. 1945.

Druhá skupina si zatím prohlédla pietní místo, kde stávaly staré Lidice. Pak se obě skupiny vystřídaly. Celým programem nás provázely dvě bezvadné průvodkyně, od kterých si děti vyslechly řadu skutečně silných příběhů.

Lidice na nás zapůsobily nezapomenutelným dojmem. Nejvíce nás asi oslovil bronzový památník, kde bylo ztvárněno 82 zavražděných lidických dětí. *Věra Machová*

ČMELÁCI NA ŠKOLNÍ ZAHRADE

Na naší školní zahradě, kterou budujeme jako místo, kde se daří přírodě i lidem, máme již podruhé díky spolupráci s panem O. Hercogem ze společnosti Čmeláci Plus hnízdo čmeláka zemního. Přátelé čmeláků toto hnízdo, jež bylo obnaženo při výkopových pracích, zachránili před zánikem a uložili do našeho čmelínu. Arnoštka (tak jsme čmeláčí královnu pojmenovali) příležitost využila a má se čile k světu.

Se životem čmeláků se podrobně seznámila velká část žáků naší školy v rámci krátkých projektových dnů: děti nahlédly do čmeláčího hnízda a dozvěděly se mnoho zajímavostí ze života čmeláků. Ty jsme získali od pana Ludka Šuldy, kterého k nám vyslala společnost Čmeláci Plus jako odborníka do výuky do projektového dne pro obě 6. třídy na téma Hmyzí šíře.

Zhrozili jsme se, když pan Luděk Šulda

na naší školní zahradě odchytil pačmeláka a vyprávěl nám o tom, jak bojuje s čmeláčími královnami o jejich hnízda. Ve čmeláčím hnízdě jsme díky němu

pozorovali pilnou čmeláčí královnu, její dělnice (včetně čerstvě vylíhnutých) i komůrky s nektarem nebo larvičkami budoucích dělnic.

ZŠ A ZUŠ JABLOŇOVÁ

ZOO DVŮR KRÁLOVÉ

V rámci projektového dne se v září naše třetí třídy vypravily na exkurzi do zoo ve Dvoře Králové. Projektový den byl zaměřen na téma Zvířata kolem nás.

Pro návštěvu areálu byly vytvořeny zájmové úlohy k praktické realizaci přímo u vystavovaných exponátů. Získané poznatky pak žáci prezentovali ostatním. Ve škole projekt zpracovávali v rámci hodin prvouky a výtvarné výchovy.

Cílem projektu bylo za pomoci jednoduchých úkolů objevit některé přírodovědné zajímavosti o zvířatech chovaných v zoo a procvičit základní dovednosti na úrovni učiva 3. třídy.

Projektový den přinesl žákům spoustu nových informací zajímavou formou. Zvířata mohli vidět na vlastní oči a každý si mohl prohlédnout vše podle zájmu.

Regina Matušková

CYKLISTICKÝ A TURISTICKÝ KURZ ZŠ A ZUŠ JABLOŇOVÁ

Žáci 9. A a 9. C nový školní rok odstartovali sportovně, v pondělí 6. září vyrazili na cyklistický a turistický kurz do Českého ráje. Celý týden jsme byli ubytováni v rekreačním areálu Chata Nebákov.

Žáci byli rozděleni do skupinek na cyklisty a turisty. Každý den byl nabitý sportem od rána až do večera, dopoledne a odpoledne jsme trávili venku na výletě, večer jsme si ještě zahráli sportovní a pohybové hry a zasoutěžili si.

Během celého týdne jsme stihli navštívit nejzajímavější místa a památky v Českém ráji. V pondělí jsme byli na Troskách, další dny jsme se prošli a projeli kolem rybníků Vidlák a Věžák, kde se natáčela rodinná komedie Jak dostat tatínka do polepšovny. Zavítali jsme do blízké obce Mladějov, kde jsme si prohlédli zámek a dali zmrzlinu. Dalším cílem byla Sobotka a zámek Humprecht. Počasí nám přálo, a tak jsme z ochozu měli krásný výhled na daleké okolí. Cyklisti nelenili a vyšlápali si také na vrch Vyskeř. Ve čtvrtek jsme si užili celodenní výlet na hrad Kost, kde jsme si prohlédli i místní mučírnu a černou kuchyni. Prohlídka byla velmi zajímavá a seznámili jsme se s nejrůznějšími mučičími nástroji, pranýř si dokonce dobrovolníci mohli na vlastní kůži vyzkoušet. V pátek dopoledne nás čekal závěrečný orientační běh, žáci hledali kartičky s otázkami, které shrnovaly celý náš pobyt v Českém ráji.

Počasí nám parádně vyšlo, zažili jsme tak krásný týden plný sportu a zábavy na čerstvém vzduchu. Již nyní se těšíme na příští ročník.

Eliška Ellen Rozkocová

ZÁKLADNÍ ŠKOLA U ŠKOLY

NOVÝ ŠKOLNÍ ROK NA ZŠ U ŠKOLY PŘIVÍTALI I HONZA ORDOŠ A JAKUB RYCHLOVSKÝ

Letní prázdniny utekly v neuvěřitelně rychlém tempu. Ve středu 1. září se žáci vrátili po letní přestávce do školy. Návrat k vyučování se sice neobešel bez komplikací v podobě mimořádných opatření, ale děti si slavnostní náladu prvního školního dne nenechaly zkazít.

Největší zážitek přinesl první školní den prvňáčkům. Nejmladší žáci čekali už brzy ráno před školou ve společnosti svých rodičů. U vchodu do budovy školy je přivítal roztomilý maskot Bílých Tygrů a žáci devátých tříd. Ve třídě si prvňáčci našli místo v lavici, seznámili se s novými kamarády ze třídy a zanedlouho již nejmladší žáky a jejich rodiče přivítaly třídní učitelky a vychovatelky školní družiny. Mimořádnost prvního školního dne podtrhla i příjemná návštěva. Prvňáčky přišla do třídy pozdravit delegace hokejového klubu Bílí Tygři Liberec. Do školy se tak po letech vrátili dva bývalí žáci školy a současné hvězdy extraligového hokejového týmu Honza Ordoš a Jakub Rychlovský. Oba prvňáčkům popřáli mnoho krásných zážitků a úspěšný první školní rok. Opory libereckého hokejového klubu se netajily tím, že jim návrat do jejich školy a setkání s učiteli a žáky připomněly příjemné zážitky a vzpomínky.

Děkujeme žákům a rodičům, že respektují opatření, která škola musela přijmout v souladu s pokyny určujícími státních orgánů. Všichni si přejeme, aby nám právě startující školní rok umožnil věnovat se školní práci a nekomplikovala jej omezení ani další překážky.

Radek Hanuš, ředitel školy

5. A NA ŠKOLE V PŘÍRODĚ

*Letos v září naše škola
vydala se do Janova.
Na čerstvém vzduchu
a v naprosté pohodě,
strávili jsme skvělé dny
na škole v přírodě.
Výlety, hry, zábava
a neskutečně dobrá strava.
Je to fajn, být zase spolu
a už teď se těšíme,
že za rok vyrazíme znovu.*

*M. Kodatová,
třídní učitelka 5. A*

NOVÝ ŠKOLNÍ ROK V PŘÍRODĚ

První zářijové pondělí žáci třetích, pátých a sedmých tříd ZŠ U Školy místo do lavic odjeli na čerstvý horský vzduch v Janově nad Nisou. Hotel Semerink pro ně přichystal nejen velmi dobré zázemí, ale i instruktory s nekonečnou zásobou her a zábavy.

Hned první den si ještě děti ani pořádně nevybalily a už vyrazily na odpolední výlet za rozhlednami. Stejně aktivně prožívaly každý další den. Dopoledne výuka probíhala zpravidla venku a pomocí her, pokusů či jinou zábavnou a netradiční formou. Od matematických detektivek, hledání anglických slov v celém areálu hotelu, po land-art a aplikování geometrie v praxi při stavění domů z přírodnin. Odpoledne se žáci stmelovali na výletech, během jízdy na bobové dráze nebo na oblíbené exkurzi v chovné stanici Husky. Společné zážitky pak mohli probírat i během podvečerních aktivit.

Po dlouhé odluce, po týdnech ve škole, ale i doma u počítače, to byla nejen pro žáky, ale i učitele příjemná změna. Každý den na čerstvém vzduchu, s přáteli, a přesto v režimu netradičního učení, se ukázalo jako pevný stmelovací a adaptační prvek. Žáci, rodiče i učitelé jsou velmi rádi, že se škola v přírodě uskutečnila, i když v to mnozí ani ne doufali. A díky nejen učitelům, ale i celému personálu Semerinku, tak mohli žáci prožít první školní týden netradičně, zdravě a hravě.

Miloslava Kašťáková, třídní učitelka 3. A

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ALOISINA VÝŠINA

POBOČKA KRAJSKÉ VĚDECKÉ KNIHOVNY

Spolupráce naší ZŠ a pobočky KVK na škole je výhodná pro obě strany. Díky programům, které žáci na pobočce v rámci vyučování navštěvují, si knihovna „vychovává“ své budoucí čtenáře.

Už od 1. stupně absolvují žáci programy, v nichž se s knihovnou seznamují, později poznávají jednotlivé autory, tituly či žánry, ale např. i Zapomenutá řemesla, což je název dlouhodobého projektu, který ve spolupráci s pobočkou probíhá.

Mnohé z dětí se rády zastaví v knihovně po vyučování cestou ze školy – aby se podívaly po nových knížkách, zalistovaly v časopisech, využily počítače nebo si jen tak povídaly s kamarády.

Abyste nejen dětem v knihovně líbilo, zdobí její stěny obrázky našich žáků a od června i velkoplošná malba Džungle při vstupu do knihovny z chodby 2. stupně.

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Základy finanční gramotnosti jsou dnes již nezbytnou součástí všeobecného vzdělání a je potřeba s ní začínat už v útlém věku.

To si uvědomil pan Zdeněk Svoboda, tatínek jedné naší žákyně, a napsal knížku, ve které děti poprvé nahlízejí do světa finanční gramotnosti.

A protože ho zaujaly kresby a malby vystavené ve škole, obrátil se na vyučujícího výtvarné výchovy R. Hodbodě s návrhem, aby ilustrace do knížky vytvořili právě žáci naší školy. Pan učitel Hodbodě vytipoval tři žákyně, se kterými se autor knížky sešel, a během prázdnin ilustrace opravdu vznikly.

A tak se nejen autorky ilustrací Sabina Šťastná, Amélie Tůmová a Sára Schindlerová těší na knížku, která by měla vyjít před Vánoci.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA LESNÍ

JAK JSME PĚVALI V ČESKÉM RÁJI

Na počátku druhého ročníku začali druháci s plaveckým výcvikem: hodiny v bazénu si užívali a každý týden se na ně těšili. Ačkoli distanční výuku zvládali bravurně, plavání online prozatím učít nedokážeme. Abychom jim to vynahradili a začátek školního roku si zpříjemnili, vypravili jsme se na týden do Sedmihorek, do penzionu Podháj. Odtud jsme denně podnikali výpravy do turnovského bazénu Výšinka, kde děti navázaly na plavecké hodiny.

Opravdovým adrenalinovým zážitkem bylo hned na začátku cesty testování. Tento úkon jsme museli provést v příjezdové hale libereckého nádraží. Originální, ne?

V Turnově nás čekal milý a vstřícný trenérský tým. Jejich plavecké lekce byly pestré, zábavné a akční. Během 90 minut se děti nezastavily. Činnosti se střídaly: průprava plavání základními styly, skoky do vody, vodní pólo, potápění. Do všeho se děti vrhaly s energií, kterou jsme jim chvílemi záviděli. Závěr tohoto minivýcviku byl netradiční: plavání na výdrž 6 minut libovolnými způsoby. Nikdo to nevzdal!

Hned první den byl náročný: cesta vlakem do Turnova, první hodiny plavání, svačina a pak pěšky na Valdštejn. Odtud jsme

navečer došli do místa našeho dočasného bydlení. Nadšení bylo veliké, takže dlouho po setmění se z pokojů ozýval hláhol. I další dny byly děti k neutahání: pěšky do Turnova, zpět vlakem, opožděný oběd a... Kdo si myslí, že odpočinek, tak ani náhodou. Protože bylo opravdu idylické letní počasí, pokračovali jsme zpravidla venku míčovými hrami. Měli jsme štěstí, že jsme viděli zblízka i vzlet horkovzdušného balonu. Jeden večer jsme se s čelovkami vydali k rybníku, poslouchali zvuky nočního lesa, pozorovali netopýry a noční oblohu. Zážitkem pro mnohé bylo i vhození vlastnoručně napsaného dopisu do poštovní schránky. Občasné pátrání po plavkách, mikiňách nebo batohu bylo neplánovaným zpestřením pro všechny zúčastněné. Naštěstí se neztratil nikdo a nic, nikdo neonemocněl.

Tento první školní týden byl pohodovým startem do nového školního roku.

Hlášky:

Pedant – Opuštěný ručník je nabídnut zoufalci, který jej postrádá. Na dotaz „Je to tvůj ručník?“ zoufalec odpoví „Ne.“ – „Tys takový neměl?“ – „Měl, ale ten můj nebyl složenej!“

Minimalista – Před odchodem do bazénu: „Kde máš plavky?“ „Tady.“ „A ručník?“ „Ten nepotřebuju!“

Monika Fiebigarová, třídní učitelka III. A

TELEVIZNÍ SOUTĚŽ „UŽ TAM BUDEM?“

V září jsme se zúčastnili natáčení soutěže „Už tam budem?“, která běží na ČT Děčko a pořádá ji Televizní studio Ostrava.

Natáčelo se v liberecké iQLandii a pětice deváťáků z naší ZŠ Lesní ve složení kapitán Honza, členové Jakub, Anička, Michal, Nikola a náhradnice a svačínářka Karolína u toho nemohla chybět. Dopředu jsme zhlédli jen pár minulých dílů, neznali jsme ani téma, ani soupeře. Zvědavost byla velká a celé to pro nás bylo nové a zajímavé.

Hned ráno nás u iQLandie očekávali soupeři: ZŠ Husova. Při úvodním zasvěcení do vysílání jsme se dozvěděli i téma: zvuk. Prošli jsme kostymérnou, kde nás nalíčili, nalakovali vlasy a přelepili i nejmenší loga na oblečení. Nainstalovali nám mikrofony a vysvětlili plán celého den. Bylo to úžasné: šli jsme ze soutěže do soutěže, sledovali práci celého početného štábu

a zažili i opakování některých scén. Náš tým (Krypton) se s týmem soupeřů (Neon) střídal v úspěších a neúspěších, bylo to napínavé až do úplného konce. Některé úkoly byly teoretické, kvízové, jiné na dovednost a spolupráci. Trochu nám vážla pohybová koordinace, ale v teorii jsme zase bodovali.

Přes soupeření jsme se ale s družstvem z Husovky skamarádili, obědvávali jsme u jednoho stolu a společně si krátili čas mezi soutěžemi. Super bylo, že tento kamarádský vztah jsme navázali i s celým štábem a herci. Na konci po vyhlášení vítězů a rozdání cen jsme si svorně všichni připili šampaňským (dětským) a přátelsky se rozloučili.

Byl to senzační den, zažili jsme spoustu nového, poznali zajímavé lidi a přičichli k práci televizního štábu. Natáčení trvalo osm hodin, střihači musí vybrat jen nejlepší 26 minut. A jak to celé dopadlo? Dívejte se 22. října na Děčko a fanděte!

Karolína, Jakub (žáci IX. A) a Alice Kohoutová, třídní IX. A

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NA VÝBĚŽKU

OD ZÁŘÍ V NOVÉ ŠKOLE

Po roce stráveném v náhradních prostorách ve Vesci se do základní školy Na Výběžku v Harcově vrátili žáci. Během jejího uzavření prošla škola významnou proměnou.

Kromě toho, že se přístavba školy dočkala například nové střešky a zateplení, se nyní může pyšnit také šesti zbrusu novými učebnami. Žáci mohou využívat moderní jazykovou, multimediální, počítačovou i přírodovědnou učebnu. Ve třetím patře školy se nově nachází ještě učebna řemesel a cvičný byt plně vybavený spotřebiči (např. pračkou, sušičkou, myčkou nádobí, varnou deskou i troubou).

Vznik nových učeben si vyžádal také přesun šaten do suterénu školy. Ty se původně nacházely v prvním a druhém patře, jejich umístění však nebylo z hlediska udržení čistoty ideální. Teď se tzv. špinavá zóna bude nacházet v suterénu školy a ostatní prostory budou zůstat čistě.

Děti jistě potěší i nová školní knihovna, která se přestěhovala ze sborovny do nově vytvořených prostor ve třetím patře. Zde nyní mohou učitelé vést čtenářské dílny s jednotlivými ročníky, žáci zde ale mají možnost trávit i čas vyhrazený pro půjčování knížek či volné chvíle během poledních přestávek.

Modernizace školy se však neobešla bez komplikací. Tou největší byla povodeň, která školu postihla během letních prázdnin, konkrétně 17. července. Celé hřiště a suterén školy byly zaplaveny bahnem. Po náročném úklidu následovalo odstranění podlahových krytin a vysoušení. Škola v těchto dnech ještě čeká na nové šatní skříňky, které bohužel byly velkou vodou poničeny.

Navzdory nepříjemnostem, které provázely přestavbu, věříme, že nové prostory budou ke spokojenosti a radosti dětí i učitelů dobře sloužit při každodenní výuce.

INFORMATIKA NOVĚ

Od začátku nového školního roku se začal předmět informatika vyučovat podle nového ŠVP, konkrétně podle verze „ŠVP Nebojácně vpřed“. Změnila se hodinová dotace, informatika se vyučuje již od 4. ročníku až po 9. ročník s dotací jedna hodina týdně.

Obsah výuky bude pestřejší, aby se děti naučily informatickému myšlení, tj. umět popsat problém, analyzovat ho a hledat efektivní řešení.

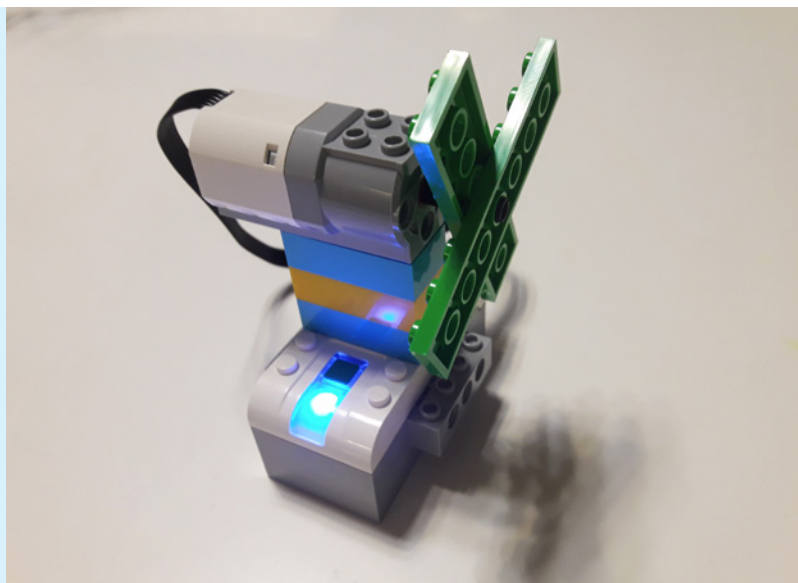
Hlavním obsahem budou tři oblasti:

- programování a algoritmizacem,
- základy robotiky,
- informatika (ostatní témata).

V programování budeme využívat výukový software „Výlety šaška Tomáše“, programovatelnou robotickou hračku Ozobot, kterou již dva roky na informatice používáme, programování ve Scratchi a nakonec i v jazyce Python.

V základech robotiky si žáci budou ve skupinách dvou či tří stavět a programovat stavebnici LEGO WeDo, později stavebnici LEGO Mindstorm Education EV3, případně se pořídí ještě micro:bit a budeme ho programovat pomocí Makecode a později pomocí Pythonu.

V informatice probereme základy informatiky a práci s daty.

LIBEREC 20. STOLETÍ

V rámci hodin dějepisu se žáci 9. třídy vypravili do centra Liberce, aby blíže poznali historii města, v němž se narodili a žijí.

Paní učitelka rozdělila žáky do několika skupin, ve kterých měli za úkol splnit zadané úkoly. Cílem bylo například najít a vyfotit památku, která je v našem městě spojená s obdobím první republiky, 2. světovou válkou či komunismem.

Jejich cesty tak vedly třeba k Památníku obětem okupace 1968, do ulice Dr. Milady Horákové, k liberecké zoologické zahradě, do areálu bývalé Textilany či k Lavičce Václava Havla u Krajské vědecké knihovny.

Díky netradičně strávené hodině dějepisu navštívily děti mnoho zajímavých míst, která v dnešní době často upadají v zapomnění. Prostřednictvím plakátu, který vytvořili z pořízených fotografií, pak mohli nedávnou minulost našeho města přiblížit i ostatním spolužákům.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŠVERMOVA

OBOR BUDOUČNOSTI

O tom, že energetika je obor budoucnosti, dnes už asi nikdo nepochybuje. Motivaci a impulz k volbě povolání v tomto odvětví nabídla chlapcům a dívkám ze základní školy ve Švermově ulici v Liberci interaktivní přednáška „Energie – budoucnost lidstva“.

Dvuhodinovou besedu vedla Alžběta Bednářová, inspektorka Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, která se k tomuto zajímavému oboru dostala tak, že na střední škole ji bavila matematika a fyzika. Měla skvělého fyzikáře, tak se dostala ke spoustě zajímavých přednášek z oblasti jaderné energetiky, která ji zaujala jako úžasná technologie, která má budoucnost. Paní inspektorka se domnívá, že studovat fyziku má široké uplatnění v soukromých firmách i ve výzkumu. Podle ní je opravdu důležité to, že vás práce bude bavit, protože spočívá v řešení úkolů a zamyšlení se nad nimi, nečeká vás žádná rutina.

V současné době na pracovním trhu obecně chybí kvalifikovaní lidé. Nedostatek zaměstnanců je obzvláště citelný v technických profesích a energetický sektor pak patří k nejvíce postiženým. Je tedy zřejmé, že o absolventy technických škol je a bude mezi zaměstnavateli velký zájem.

Besedy „Energie – budoucnost lidstva“ běží nepřetržitě již 21. rokem a za tu dobu je zhlédlo více než 260 000 mladých lidí z celé republiky. Vyučující nejvíce oceňují průřezový obsah besed, objektivitu a otevřenost lektorů. Besedy podle nich mají také velký vliv na zvyšování zájmu mládeže o studium technických a přírodovědných oborů.

FÉROVÁ ŠKOLA OPĚT ZAHAJUJE

V rámci projektu Evropského sociálního fondu – Férové školy se neustále zvyšuje kvalita spolupráce mezi školní družinou ZŠ Švermova a MŠ Stromovka. Akce, které pořádáme mezi školáky a předškoláky, byly v loňském školním roce hodně narušeny covidovou situací. Přesto jsme nezaháleli. Děti si navzájem vyměňovaly pozdravy výtvarnou formou. Předškoláci poslali školákům obrázky a dopisy, školáci pro děti z MŠ vytvořili papírová zvířátka. V areálu školy jsme připravili pro předškoláky pohádkovou stezku a ekologickou stezku se zvířátky.

Letošní školní rok jsme zahájili sportovním odpolednem na školním hřišti. Proběhlo sportovní utkání mezi prvňáčky a předškoláky z MŠ Stromovka. Děti si předávaly štafetu, míček na lžičci, udělaly provaz z vlastních těl, házely míčem na terč.

A co dál chystáme? Předvánoční dílničky, společné hry na sněhu a další tematické stezky v areálu školy. Teď jen doufat, že nám plány nepřekazí covid.

*Julie Růžičková,
vedoucí vychovatelka ZŠ Švermova.*

HARMONIZAČNÍ KURZ V JIZERSKÝCH HORÁCH

Vstup do šesté třídy je pro žáky velmi náročný. Už nemají svoji jednu jedinou „hodnou“ paní učitelku, která je zná od malička. Každý předmět najednou učí někdo jiný, každý svým vlastním tempem a stylem.

Přičteme-li k tomu loňský, koronavirem poznamenaný školní rok, bylo rozhodnuto, že letošní, a snad už standardní školní rok započnou šestáci společnou „harmonizací“. Započnou – to znamená odjezd 1. září ráno, není na co čekat.

Očekávali jsme, že děti, které se téměř rok neviděly, budou mít velkou potřebu si všechno převyprávět, popovídat si. Některým to bohužel netrvalo ani minutu. Zjevně to, že někdo získal nový meč v počítačové hře, je ten úplně největší highlight posledních deseti měsíců jeho života.

Čas na harmonizačním kurzu jsme trávili většinou venku, což je prostředí, které má dnes většina dětí zcela mimo svoji komfortní

zónu. Během kurzu ale začaly brát to, že jsou venku, zcela automaticky a doufejme, že si to alespoň některé z nich přenesou i do svých běžných životů. Pokud si někdo během následujících týdnů řekne: „Je hezky, jdu ven!“, budeme to považovat za obrovský úspěch.

Hry a úkoly byly postavené tak, aby žáky tlačily k tomu být kreativní, spolupracovat a trochu si také zaspportovat. Dělili se do různých skupin, aby si vyzkoušeli i spolupráci s někým jiným, s kým normálně nesdílejí lavici ve třídě nebo stůl u oběda. Stavěli města, luštili šifry a lítali po lese jako splašení. A my s nimi.

Kolektiv si vyzkoušel pracovat trochu jinak, v odlišných skupinách a v úplně jiném prostředí, než je škola. I učitelé se chovali trochu jinak než ve škole. Když čas od času nejsou mezi světem žáků a světem učitelů velké těžké dveře s nápisem „sborovna“, prospěje to úplně všem.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BROUMOVSKÁ

ŽIDOVSKÁ PRAHA

Začátek školního roku jsme si zpestřili exkurzí do Prahy. Významné místo v našich dějinách patří židovské kultuře. V pražských uličkách Josefova jsme hledali souvislosti. Navštívili jsme židovské synagogy. Svou velikostí, výzdobou, možností interaktivního prohlížení se žákům nejvíce líbila Španělská synagoga. Vzpomněli jsme si také na rabína Löwa jako tvůrce pražského Golema. Pojmenovali jsme osobnosti židovského původu 19. a 20. století, prozaiky, žurnalisty, vědce. Zaměřili jsme se i na období 2. světové války, na holokaust. Po návratu do školních lavic jsme se ještě jednou myšlenkami vrátili zpátky do Prahy a vytvořili jsme výtvarné koláže z našich nabytých vědomostí, zážitků a pocitů.

Monika Hegrová, třídní učitelka

HARMONIZAČNÍ POBYT

Harmonizační pobyty jsou na naší škole tradičně pořádány pro žáky šestých tříd, letos však mohly vyrazit i vyšší ročníky vzhledem ke komplikované situaci minulý školní rok. Žáci se potřebují opět sít, posílit sociální vazby narušené dlouhou distanční výukou a vytvořit dobře fungující kolektiv. U nás je proto zvykem, že kromě třídního učitele či učitelky jede na harmonizační pobyt také metodik prevence Jakub Hříbal. Před odjezdem společně s třídním zkonzultují program a vyberou nejvhodnější aktivity a hry pro daný kolektiv.

Já jsem se svou třídou 7. B vyrazila na harmonizační pobyt pod rozhlednu Štěpánka. Využili jsme hezkého počasí v půlce září a vlakem jsme se dostali do Kořenova. Odtud nás čekal pětikilometrový pěší výstup do Pířchovic, kde jsme se ubytovali. Odpoledne jsme strávili procházkou na rozhlednu, během které žáci plnili ve skupinách nejrůznější aktivity. Cíl zadaných úkolů byl jasný – v týmu se to táhne líp! Žáci se vzájemně rozplétali ze spojených, ale zamotaných rukou, stavěli co nejvyšší věž z kusů dřeva, sbírali co nejvíc věcí na dané písmenko, prožili bitvu s papírovými koulemi, pokládali co nejrovnější a nejdelší dálnici ze šišek. Nechyběl ani výstup na rozhlednu, který zvládli i žáci se strachem z výšek. Druhou část odpoledne jsme strávili v nedalekém lesoparku, kde si žáci pomáhali na lanových překážkách, pohladili ovce a začtenli se do knih půjčených ze čtenářské budky. Po večeři jsme nechali odpočinout bolavé nohy a využili volný čas ke komunikační aktivitě „Co o sobě prozradím“. Byla jsem překvapená ochotou žáků sdílet nejen svoje radosti, ale také trápení. Druhý den nás čekalo šest kilometrů do Tanvaldu na zastávku vlaku, během kterých jsme našli čtyři geocachingové poklady. Geocaching znali jen dva žáci, ale nakonec se aktivně do hledání krabiček zapojili všichni.

Všichni doufáme, že si budeme moci další výlet užít na konci školního roku.

Kateřina Kočová, třídní učitelka

FINANČNÍ GRAMOTNOST

V matematikách druhých tříd se začaly velmi často objevovat úlohy s penězi. Téměř každý dokáže spočítat, kolik korun má zaplatit za drobný nákup či kolik mu paní prodávčka vrátí. Kde se ale peníze berou? A jak s nimi naložit? To jsme si se všemi druhými třídami vyzkoušeli v projektovém dni zaměřeném na finanční gramotnost. Vytvořili jsme jim umělý trh práce šitý na míru jejich dovednostem a schopnostem.

Během dne se žáci snažili vydělat a ušetřit peníze na koupi drobnosti, která se jim líbí a udělá radost. Vyzkoušeli si jak podnikání v umělecké sféře, kde bylo potřeba mít počáteční investici na materiál, tak se mohli také vrhnout do práce v administrativním či finančním odvětví, podle toho, zda raději čtou, píšou nebo počítají. V neposlední řadě měli možnost využít svých fyzických schopností a mzdu si vydělat fyzickou prací. Na konci svého úsilí si každý ve třídním obchůdku koupil drobnost dle obnosu, který našetřil.

Celý projektový den nám perfektně doplnila Česká spořitelna se svou Abecedou peněz.

Jana Drbohlavová, třídní učitelka

ZŠ A MŠ OSTAŠOV

REGIONÁLNÍ UČEBNICE A UČENÍ VENKU

Spoustu let nám učitelům na základní škole chyběla regionální učebnice. Žáci se učili o Mariánském příkopu, Gerlachu, ohrožených želvách v Indickém oceánu..., ale moc málo znali své okolí, svůj kraj, k němuž chceme každému z nich pomoci najít pevný vztah. Regionálních knih o Jizerkách, historii, dopravě, geologii atd. je mnoho, ale chyběla nám ucelená složka pro děti. Po republice je několik škol, které se takovou otázkou zabývají a vlastní učebnice si tvoří. Děkujeme za takové inspirace.

I my jsme tedy začali nad takovými materiály přemýšlet a snažíme se propojovat běžné učivo a vzdělávací plán s běžným životem, s cestou do školy i dál.

Přináší nám to lepší výsledky učení. Žáci si propojují to, co sami zažili, viděli, kde byli na výletě s učením matematiky Hejného, češtinou, prvoukou. Děti milují mapy, chodí podle nich na výlety, polepují si je svými fotografiemi z daných míst. Také odhadují vzdálenosti měst a míst. Převádějí běžně kilometry na metry. Sami si nakupují jízdné na autobus i na lanovku. Tím se učí propojovat finanční gramotnost. Dokážou násobením dojít k hromadným cenám. Orientují se aktivně v jízdních řádech – časech i vzdálenostech. Všichni se naučili hodiny, což je v dnešní rychlé době, kdy jsou děti jen vozeny, velkým problémem. Osahali jsme si kameny okolo nás. Už poznáme žulu, křemene, pískovec nebo čedič. Také vnímáme jejich využití. Naučili jsme se vnímat detaily architektury i poznávat období, kdy bylo co postaveno. Zajímáme se o vztahy v přírodě mezi vším živým i neživým. Naučili jsme se argumentovat a hodnotit si svou práci.

Zjistili jsme, že naší nejlepší regionální učebnicí je příroda sama. Čteme z ní a jsme s ní co nejčastěji můžeme. To znamená, že čím dál tím častěji chodí naše paní učitelky učit ven.

JAK ROZVÍJÍME PROŽITKOVÉ ČTENÁŘSTVÍ U NAŠICH ŽÁKŮ

„Nestačí naučit se číst. Žáci se musí naučit číst přemýšlivě. Čtení je prostředkem přemýšlení a učení, není jen předmětem učiva.“ Tato moudrá slova pochází z příručky **Čtením a psaním ke kritickému myšlení a nás inspirují k tomu, abychom z našich žáků vychovali přemýšlivé čtenáře. Jedním z nástrojů, o kterém si myslíme, že nám v tom pomáhá, jsou dílny čtení.**

Mezi našimi žáky vnímáme různou čtenářskou gramotnost. Některé děti raději než četbou tráví svůj volný čas hraním na počítači, sledováním televize a sociálních sítí. Tito „nečtenáři“ se „potkají“ s knihou opravdu pouze ve škole. Na druhé straně máme i žáky čtenáře, kteří mají zajištěný přísun knih, chodí do knihoven a ve volných chvílích čtou.

Dílna čtení nám umožňuje tyto rozdíly setřít, rozečíst všechny žáky a přivést je k pravidelnému čtení knih. Ve stručnosti je základním principem dílny čtení vlastní tiché čtení příběhové knihy, kterou si žák vybírá sám. Tichému čtení je věnováno minimálně 15–20 minut z vyučovací hodiny. Žáci si při čtení volí místo, kde je jim příjemně, neruší se navzájem a soustředí se pouze na vlastní četbu. Po čtení si žáci vytváří záznam z četby, sdílejí svůj čtenářský zážitek se spolužáky či učitelem, popří-

padě je čekají jiné aktivity posilující čtenářský prožitek.

Některé dílny čtení uvádí tzv. minilekce. V tomto krátkém čase je prostor pro výklad učiva (slohového, literárního, mluvnického), osvojení si čtenářských dovedností apod. Dílna čtení, která po minilekci následuje, umožní propojit poznání nového s vlastní četbou.

Nedílnou součástí rozvoje čtenářství ve škole je zavedení školních knihovniček. Na obou budovách prvních stupňů, tedy v Machníně a Ostašově, se nám podařilo malou knihovnou a čtenářským koutkem vybavit všechny třídy. Na druhém stupni je knihovna volně přístupná v prostorách chodby. Knihy dětem slouží nejen k zapůjčení domů, ale k vyplnění volných chvil před vyučováním i po něm nebo přímo v hodinách čtenářských dílen, když si vlastní knihu zapomenou doma. Knihovničky často obměňujeme, aby výběr pro děti zůstal atraktivní a rozmanitý.

Protože věříme, že prožitkové čtenářství má nezastupitelnou funkci při vzdělávání žáků, jsou dílny čtení zakomponovány do hodin českého jazyka na prvním i druhém stupni. Děkujeme Pomáháme školám k úspěchu, o.p.s., za sedmiletou podporu v rozvoji čtenářské gramotnosti naší školy.

OSTAŠOVSKÁ PASTELKA V NOVÉM KABÁTKU

V březnu roku 2020 byla započata dlouhá cesta k nové školce. Byla to cesta trnitá, ale nakonec na křižovatce u potůčku vznikla nová mateřská škola, která se v srpnu 2021 otevřela všem dětem nejen z Ostašova, ale i okolí.

Školka děti přivítala ve zcela novém kabátku, který jí byl ušit přímo na míru – samé pastelkové barvy. Uvnitř tak děti s rodiči mohou najít Červenou, Zelenou, Modrou a Žlutou třídu.

Žlutá barva je pro naše nejmenší – dvouleté děti – ti ve své třídě najdou vše, co potřebují – zařízení jim bylo vytvořeno přímo na jejich velikost, nechybí ani přebalovací pult. Modrá barva patří dětem o trochu starším, a to 3–4letým. V Zelené třídě si pohrají děti 4–5leté. Tyto tři třídy společně se všemi dětskými barevnými šatnami, zázemím pro paní učitelky a technickými místnostmi najdeme v nově postaveném pavilonu, který stojí na místě staré zástavby.

Poslední barvu budeme hledat ve staré vile, která prošla

celkovou rekonstrukcí, a tak si i děti v Červené třídě mají kde hrát, učit se a poznávat. V této třídě jsme přivítali letošní předškoláky a budeme se s nimi pilně připravovat do 1. třídy.

Ve stejné budově dále najdeme moderně upravenou kuchyň, kde nám paní kuchařky připravují samé dobré a zdravé pokrmy, které vaří z kvalitních potravin odebíraných od místních pěstitelů a chovatelů. Součástí výstavby je i druhá jídelna, aby bylo možné naplnit včas všechna hladová bříška, jelikož se díky rekonstrukci zvýšila kapacita MŠ z 57 na 96 dětí.

Posunutím nového pavilonu blíže k potůčku vznikla velká prostorná zahrada, která bude dětem sloužit k jejich hraní a poznávání. Postupem času bychom rádi na zahradě MŠ vybudovali pěstitelský koutek (záhonky, skleníky), kde si děti budou moci samy pěstovat zeleninu pro zdravé svačinky.

Školka je již plná dětských úsměvů a těšíme se na společné chvíle plné výletů, dobrodružství a zážitků.

PODĚKOVÁNÍ SPOLUPRACUJÍCÍM ORGANIZACÍM A RODIČŮM

V rámci distanční výuky jsme se snažili sehnat techniku pro žáky ze sociálně znevýhodněných prostředí. Rádi bychom poděkovali společnosti Pregis, a.s., a soukromým dárcům (Eva Martinková, Petr Šimon a Michal Jeřábek), díky kterým jsme zajistili 20 počítačů a notebooků, které putovaly přímo k potřebným žákům.

DDM VĚTRNÍK

Preventivní programy pro třídy

Ve V-klubu nyní probíhají dopolední programy pro třídní kolektivy. Správná třída je ucelený program, ve kterém se během tří až pěti setkání zaměřujeme na témata komunikace, spolupráce, respekt, hranice, řešení společného úkolu, zpětná vazba a sebereflexe. Program primární prevence Bezpečnost na sociálních sítích připravuje žáky na situace, do kterých se mohou dostat při každodenním fungování na online. Žáci poznají, že je třeba bezpečně nakládat s fotografiemi a důvěrnými informacemi. Uvědomí si rizika kyberšikany a důsledky vyvozené pro ohrožené jedince. Jsou seznámeni s možnostmi ochrany proti ohrožování na sociálních sítích. Vědí kam a na koho se mohou obrátit v případě problému.

Rekonstrukce Věčka

Čas, po který byl V-klub kvůli pandemii zavřený, jsme věnovali jeho rekonstrukci a obohacení nabídky o nové aktivity, které si tu mladí mohou vyzkoušet. Střecha dostala nové pokrytí a výrazně upravené jsou také vnitřní prostory. Je nově vymalováno a na návštěvníky tu čeká nový herní koutek, chillout zóna a také další zajímavé hry. Boxovací pytel jsme vyměnili za Nintendo, pořídili jsme další deskové hry a naučili jsme se nové výtvarné techniky, které obohatí naše workshopy pro školy. Nadále pokračujeme s pomocí se školní výukou. V době mimořádných opatření jsme k tomu využívali zejména online prostředí, a pokud to bylo zrovna možné, probíhalo i doučování ve V-klubu. Příprava do školy pokračuje i nyní, a to formou individuálních konzultací v klubu. Také je zde k dispozici sociální pedagog, na kterého se mohou obrátit mladí i rodiče s problémy týkajícími se školy, vztahů, hledání práce apod.

Chata u Souše

DDM Větrník má druhou turistickou chatu v Desné, nedaleko vodní nádrže Souš. Tato chata byla dokončena v letošním roce a rozšiřuje tak možnost ubytování v Jizerských horách. Její kapacita je 25 osob a pohodlně se tak mohou ubytovat školní a dalších skupiny, např. turistické a sportovní oddíly, skauti a dalších. Přestože je určena primárně pro dětské skupiny, část termínů je vyčleněna také pro veřejnost.

Ťapka

Dvakrát do roka pro veřejnosti připravujeme tradiční Ťapku, jednu na podzim a druhou na jaře. Pro návštěvníky jsou připravené vždy dvě trasy. První kratší, kterou zvládnou i rodiče s malými dětmi v kočárku. Druhá pro větší děti, které již zvládají projít trasu sami. Po cestě jsou připravené úkoly sportovní, hravé a vědomostní. V cíli čeká na účastníky odměna a diplom.

DRAMACENTRUM BEZEJMÉNA

V SOULADU S PLANETOU

Lektoři Dramacentra Bezejména v tomto roce nabízí žákům a studentům nový program zaměřený na udržitelný způsob života.

Jako první ho 11. až 17. července 2021 vyzkoušeli žáci z Liberce a Žitavy v rámci pětidenního workshopu V souladu s planetou. Program vedený metodami dramatické výchovy se inspiruje románem Tobiáš Lolness (Timothée de Fombelle). Román popisuje miniaturní lid obývající jediný známý svět – velký strom. Tobiášův otec, profesor Lolness, nastoluje zásadní a pro ostatní překvapivé otázky. Kde se bere míza, kterou stromový lid ve velkém těží? Jsou listy samostatné rostliny, nebo mohou být součástí stromu jako jednoho obrovského organismu? Existuje na světě více stromů? Existuje svět mimo strom? A především zásadní otázka – je strom živý? A pokud ano, mají za něj stromovní lidé zodpovědnost?

Pětidenní workshop podpořil Liberecký kraj a Česko-německý fond budoucnosti.

Díky dotaci Statutárního města Liberec hotovou lekcí Dramacentrum na podzim nabídne libereckým školám. O podzimních prázdninách plánuje uskutečnit opět pobytový česko-německý workshop, informace na internetových stránkách dramacentrumbezejmena.cz.

90

DEVADESÁTKA

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC
Odbor školství a sociálních věcí

Redakce a výroba: ZPRAVODAJ LIBEREC
chmelik.pavel@magistrat.liberec.cz

VYŠLO V ŘÍJNU 2021

podzim 2021